

Amts 2den Valgkreds (Tscherning), da han har skænket mig saa megen Opmærksomhed. Jeg skal ganske villig indrømme, at han har været en af dem, der isvrigt have bestræbt sig for at bringe Lovgivningen derhen, at den kunde være gavnlig for Samfundet, og navnlig hvad vor Forsatning angaaer fra først af; men i Modsatning dertil har jeg seet ham understøtte trende Love. Jeg tør kun omtale den ene, for ikke at komme ind under Tvangsloven, det er Renteloven; idet han understøtter den, forekommer det mig, at han vil bidrage til at tage Grundstenen bort fra den Bygning, hvorpaa han selv har arbejdet.

Tscherning: Den Bygning, som dengang blev opført, stod accurat paa den samme Rentefod.

Jørgensen: Den nuværende Rentefod er bestemt ved den omhandlede Lov, som er af 1855, og Forsatningen er af 1849.

Gomard: Dersom vi her vedtage det foreliggende Lovforslag, forekommer det mig, at vi gjøre et stort Tilbagekridt, at vi vige bort fra en tidssvarende Udvikling af Friheden, idet vi nemlig ved Vedtagelsen af dette Forslag nægte Capitalen og Capitalens Bestodere den nødvendige og fornuftige Frihed, som utvivlsom bør komme disse til Deel, men vi gjøre endnu tillige noget Andet, idet vi, hvis vi nemlig gaae ind paa dette Lovforslag, saaledes som det foreligger — hvad der ogsaa er antydet af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Tscherning), — komme ikke alene tilbage til den Tilstand, hvori vi vare, før Loven af 6te April 1855 udkom, men komme til en Tilstand, der gaaer tilbage til den Tid, da vi, saa at sige, ingen Lovgivning havde. Den sidste Sætning i Lovforslaget lyder nemlig saaledes: „og vil der herefter ikke kunne erhverves nogen Bevilling til at erlægge extraordinair Rente.“ Hidtil eller rettere, før den nævnte Lov udkom, laa Bevillingsretten for denne Art Sager hos Hans Majestæt Kongen. Vedtage vi nu det foreliggende Forslag uforandret, da berøbe vi Kongen denne Ret,

og det maa jeg betragte som et stort Tilbagekridt. Det forekommer mig, at, dersom vi enes om at lade denne Sag gaae videre, kunne vi gjøre et Fremskridt i Frihedens Tjeneste, dersom vi benyttede den her givne Leilighed til at udvotere af den omtalte Lovs § 2 den Bestemmelse, der gaaer ud paa, at der skal erlægges Betaling for de deri omtalte Bevillinger — det var dog altid et Fremskridt, om endogsaa kun et lille. Hvad Bevillingerne selv angaaer, da troer jeg rigtignok, at de her ere paa rette Sted; jeg troer, at vi bør lade dem staae for deres Skyld, der frygte — hvad jeg troer de Allerfeste ønske — nemlig Rentefodens Frigivelse; Bevillingerne staae her som et Mellemled mellem den bundne Tilstand og Friheden og kunne maaffee være til nogen Beroligelse for Adskillige. Det er i alt Fald et Baand, naar vedkommende Laansøger skal henvende sig til Indenrigsministeriet for at erholde en saadan Bevilling, men jeg troer, at vi kunne løse dette Baand noget, forudsat at Lovforslaget gaaer videre, da jeg i saa Fald kunde ønske, at Betalingen for Bevillingers Erhvervelse bortfaldt, eller i alle Tilfælde fattes saa lavt som mulig. I den Kreds, som jeg har den Ære at repræsentere, har jeg aldeles ikke hørt nævne denne Lov, og altsaa heller ikke hørt en Æneste udtale sig imod den; man har neppe tænkt paa den; idetmindste har jeg aldrig hørt Nogen udtale, at de vare utilfredse med den. At Forholdet er anderledes andre Steder, have jo de seneste Valgbevægelser vist; at der er Ægne i Jylland, hvor Omsætningsforholdene have en anden Charakter end paa det tætbefyldte og tætbefolkede Sjælland, kan vist ikke nægtes, saa jeg skal give den ærede sidste Taler Ret i, hvad han sagde forleden, at der er et lille Pengemarked derovre, som først seent influeres af det større Pengemarked. Jeg troer, at han idetmindste deri har Ret, at, hvor Nabo laaner hos Nabo, der seer man egentlig ikke hen til, om Penge til den Tid ere at faae for en højere eller lavere Rente; men Saa meget er ogsaa vist, at en saadan idyllisk Tilstand ikke vil vare ret længe der; thi bliver der i længere Tid en stigende Rente paa det store Pengemarked, saa troer jeg ganske bestemt,